

2 X JOULUKUU 2008 2

Julkaisija: **Kaks kertaseura ry**

SISÄLTÖ:

**Kotiseutuneuvos Markku Monnonen
Varsinais-Suomen uusi kotiseutuvoima**

**Pittoreskisti ränsistyneenäkin
Brinkhall, Kaks kerran todellinen
kartano, on turvassa**

**Professori Esko Iisalo
Vuoden 2008 Kaks kertalainen**

Kannen kuvat: Ritva Nummiora

Liisa Kuusela,
Martinseurakunnan pastori

Mistä unelma joulu löytyy?

”Hae unelmajoulu netistä” – ulkomainoksen napakka teksti tunkeutui tajuntaani, kun ajelin adventin alla Martin kirkolle. Mitähän mainoksen suunnittelija oli ajatellut? Sitäkö, ettei joulutunnelmaa tarvitse hakea kiiruhtamalla kaupasta kauppaan, kojulta kojulle, vaan muutamalla hiiren klikkauksella tuon kaiken voi saada tilatuksi vaikka kotiovelle asti? Vai halusiko hän ehkä viestittää, että pääset nopeammin kiinni joulunsaamaan, kun avaat tietokoneen, kuuntelet pari joululaulua, ehkä haet joulusaarnan ja siinähan joulu onkin jo käsissäsi ilman, että sinun on tarvinnut ottaa askeltakaan? Tai kenties tavoitteena oli saada ihmiset hakemaan uusia vinkkejä joulunviettoon tai keskustelemaan joulupyhien yksinäisinä iltoina?

Löytyykö se joulu tietokoneen ruudulta? Pikagallup kotona osoitti, ettei taida löytyä. Joulumieli tulee tuoksuviesta joulutortuista, lämpöisistä kynttilöistä, koristellusta kuusesta, seimen ihmeestä. Hakusanoina ne varmasti löytyvät netin viidakosta, mutta aitoina elämyksinä ne voi kokea vain ja ainoastaan elävässä elämässä. Mutta onko joulu ylipäänsä haettavissa niin kuin kenkäpari kaupan hyllyltä? Kun minulla on riittävästi joulurekvisiittaa ympärilläni, sittenkö vastata koen unelmajoulun? Mutta entä jos joulutortut palavat uunissa, joulukuusen kynttilät eivät syty tänäkään vuonna tai

vanhemmat riitelevät kotona? Mistä sitten joulutunnelma?

Eipä ollut Betlehemin tallissa erityisemmin joulukrääsää ja kuitenkin juuri sinne piti Jeesus-vauvan syntyä. Jumala rakasti niin paljon jokaista ihmistä, että Hän antoi poikansa tulla maailmaan niin vaatimattomiin oloihin, jotta kenenkään ei tarvitsisi jäädä joulun vieton ulkopuolelle. Sinunkaan, jonka joulu tuntuu joka vuosi epäonnistuvan, sinunkaan, jolla ei ole varaa joululahjoihin, sinunkaan, jolla ei ole ketään, jolle antaisit tai jolta saisit joululahjan, sinunkaan, joka et usko joulun sanomaan.

Todellinen joulu löytyy seimen äärellä ilman stressiä, ilman ponnisteluja. Ota vastaan Jumalan joululahja, jonka hän haluaa varta vasten antaa sinulle. Se on lahja, ei vain joulunpyhien ratoksi, vaan koko elämäsi ajaksi. Jeesus ei ole vain joulunlapsi, vaan anna hänen kasvaa sydämessäsi siihen tehtävään, johon hän aikoinaan syntyi. Sinun pelastajaksesi ikuiseen elämään.

Mainostaisinkin mieluummin: ”Hae unelmajoulu seimen ääreltä”

Siunattua ja stressitöntä unelmajoulu!

PÄÄKIRJOITUS

Uuden valtuustokauden alkaessa

Nelivuotiskausien saatossa on tultu jälleen vaiheeseen kun uudet valtuutetut ovat aloittamassa työnsä. Kulunut valtuustokausi on Kaks Kerran osalta jättänyt varsin sekavia kokemuksia. Kaks kertalaisia on ehkä eniten askarruttanut, lähes koko valtuustokauden kestänyt Kaks Kerran osayleiskaavan käsittely. Kaavaluonnos on nyt kaupunginhallituksessa hyväksytty, mutta kuitenkin siten, että siihen tehtiin koko joukko esityksestä poikkeavia päätöksiä, jotka jatko-työskentelyssä on otettava huomioon ja josta on pyydetty mm. Kaks kertaseuralta lausunto. Näitten pohjalta valmistellun ehdotuksen pitäisi tulla jatkokäsittelyyn vielä tämän vuoden puolella. Näin ollen yleiskaavan käsittely siirtyy joka tapauksessa seuraavalle valtuustokaudelle.

Ominaista käsittelylle on ollut, että kaks kertalaisia on valmistelun aikana useinkin kuultu sekä yleisötilaisuuksissa että pienemmissä ryhmissä. Kaikissa näissä asukkaat ovat hyvin yksituumaisesti tuoneet julki kantansa, jossa puolletaan asutuksen maltillista lisäämistä, mutta

yhä määrätietoisesti vastustetaan tarjolla ollutta tiivistä tehokaavoitusta. Tilalle on esitetty kevyempää ja väljempää vaihtoehtoa asukkaille tarjoavaa kaavoitusta. On puhuttu myös ns. Kyläkaavamallista ja sen kokeilusta Kaks Kerrassa.

Kuitenkin jälleen, kerta toisensa jälkeen, on saatu kokea, että meitä kyllä kuullaan, tehdään muistioita ja karttoja, joihin on merkitty meidän tahtomme, mutta joka kerta asian tullessa uudelleen esille eteemme levitetään jälleen lähes samat kartat ja paperit. Meitä ei kuunnella. Kaavaluonnoksen hallituskäsittelyssä tehdyt muutospäätökset ovat tosin haluamme suuntaisia, mutta näkyvätkö ne myös muuttuneina ehdotuskarttoina emme vielä tiedä. Joka tapauksessa me emme halua enää ties kuinka monetta kertaa nähdä entisiä suunnitelmia edesämme. Toivottavasti sanoma viimein on mennyt perille.

Toinen valtuustokauden murhe on jälleen ollut Kaks Kerran koulu. Home-

ongelmien takia peruskorjattu koulu suljettiin jälleen ja samoista syistä. Nyt on koulusta jäljellä vain homehtunut kuori ja 50 km nopeusrajoitukset vaikka perusteena olevia lapsia ei koulun liepeillä näekään. Jälleen on soudettu ja huovattu. Puretaan, korjataan, rakennetaan uusi samaan paikkaan tai kokonaan jonnekin muualle. Kaksikerran käräjillä meille annettiin kouluviranomaisten taholta lupauksia nimenomaan uudesta koulusta, mutta nämäkin päätökset puuttuvat yhä. Ensimmäisissä hallintokäsittelyissä on toki vähän näkyvissä vihreän valon kajastusta.

Keskeneräisten kaavojen vuoksi ns. Kaksikerran Portti-hankekin, jossa Haaran salmen sillan Satavan puoleiselle alueelle olisi sijoitettu monenlaista virkistys ja muuta palvelua, on edennyt vain siihen liittyvän uimarannan osalta. Ranta on kyllä nyt hienossa kunnossa hiekkarantoinen huoltotiloineen ja kaupungin ainoine vammaisramppeineen.

Kaksikerran liikenteestä, jonka ratkaisut tapahtuvat pääosin Kaksikerran ulkopuolella, ei myöskään ole saatu ratkaisuja tai edes hahmotteluja, jotka olisivat turvaamassa, ettei liikenne ruuhkaantuisi silloille ja Martinmäkeen. Sekä Kaksikerta-, Hirvensalo-, että Martinrantalaiset

ovat esittäneet, että solmua ei mitä ilmeisemmin ole avattavissa ilman läntistä kehätietä Korppolaismäen tunneleineen. Liikenneviranomaiset ovat väittäneet ratkaisua kalliiksi, mutta eivät ole onnistuneet esittämään muutakaan toimivaa vaihtoehtoa tilalle. Heidän itsensäkin toteamaa tarvetta ei poista se, että he toteavat ratkaisun kalliiksi. On löydettävä malli kalliinkin ratkaisun toteuttamiseen, jos tarve on kiistaton ja halvempaa toimivaa ratkaisua ei pystytä esittämään.

Luetteloja voisi jatkaa. Yhteenvetona voi kuitenkin todeta, että nykyiseltä valtuustolta jäi kovin runsaasti rästiin keskeneräisiä kysymyksiä, jotka uuden valtuuston olisi pystyttävä ja osin pikaisesti ratkaisemaan.

Kaksikertalaisilla oli vaaleissa runsaastikin ehdokkaita, mutta läpi taisi mennä vain **Pasi Rätty**, Kaksikertaseuran entinen varapuheenjohtaja. Hänelle onnittelut ja toteamus hänen olevan nyt vartijana, tilanteessa, joka vaatii suurta aktiivisuutta ja taitavaa yhteistyökykyä.

2X-lehti toivottaa kaikille lukijoilleen oikein rauhallista ja antoisaa Joulun aikaa ja hyvää menestystä vuodelle 2009 niin jokaiselle erikseen kuin kaikille kaksikertalaisille yhteisesti!

Mirja Koivunalho

Kakskertaseuran puheenjohtaja

Kotiseutu kullan kallis

Italiassa on juuri nyt oliivinkeruu aika. Säkikangas puun alle ja oliivit riivittää siihen suoraan. Yleisesti ottaen satoa saadaan kaksi kertaa kesässä.

Ihmisten asuintiheys on paljon tiheämpi kuin meillä Suomessa, puhumattakaan meillä Kakskerrassa. Kuitenkin löytyy myös vapaata luontoa aika yllättävän paljonkin. Tunneleita on paljon, ainakin pohjoisessa, Firenzen seuduilla. Uusinta uutta on parkki”luolien” luominen mäenrinteeseen samaan tyyliin kuin meillä tehdään hiihtotunneleita. Tällainen tunneli ikäänkuin häviää kun sen ympärillä on rehevää luontoa, vain sisääntuloaukot näkyvät. Luonnon säilyttäminen koetaan tärkeäksi. Sen ymmärtää, kun uhkana on koko ajan luonnontilan väheneminen. Kestävän kehityksen toteuttaminen on vaikeaa.

Meillä täällä saarilla on vielä paljon vapaata luontoa ja haluamme myös säilyttää sitä. On tärkeää, että saarelaiset ymmärtävät millaisessa ”lintukodossa” me vielä elämme ja meidän on sisäistettävä se, että meistä itsestämme riippuu paljolti se millaiseksi saarten maisema ja luonto muuttuu asukasluvun lisääntyessä. Uusien asukkaiden tuloa emme pysty estämään, siksi onkin paras keskittyä ohjaamaan rakentamista saarten olosuhteet huomioonottaen.

Kakskertaseura haluaa toimia saarelaiden edunvalvojana niin pitkälle kuin

se vain pystyy. Yhdistyksessä toimii ympäristöä, asumista ja kaavoitusta ymmärtäviä asiantuntijoita, heidän avullaan yritämme vaikuttaa oikeanlaisten suunnitelmien tekoon.

Työ kotiseudun kehittämiseksi paremmaksi vie aikaa ja on hidasta, mutta tarpeellista. Seura ottaamielellään toimintaan uusia eri asioiden taitajia ja tuntijoita.

Raimo Narjus

Kotiseutuneuvos Markku Monnonen Varsinais-Suomen uusi kotiseutuvoima

Suomen Kotiseutuliitossa alkava uusi valtuustokausi on poikkeuksellinen. Liittoa ei johda vain uusi valtuusto vaan 40 vuoden jälkeen myös uusi toiminnanjohtaja **Lassi Saressalo**, joka syksyllä aloitti työnsä tällä paikalla.

2x-lehden edellisen numeron jälkeen myös seuran entinen puheenjohtaja **Markku Monnonen** sai kotieututyösä kaksi merkittävää nimitystä: hänet nimitettiin kotiseutuneuvokseksi ja hänet valittiin Varsinais-Suomen edustajaksi Suomen Kotiseutuliiton valtuustoon. Kaksikertaseura sai näin monen vuoden jälkeen jälleen edustajansa Liiton ylimpään päätöksentekoaimeeseen.

Varsinais-Suomen kannalta uusi tilanne on haastava. Kun uusi toiminnanjohtaja ilmoituksensa mukaan on etsimässä liitolle uutta suuntaa, sitä ovat hahmottamassa nyt kaksi turkulaistaustaista uutta toimijaa.

Suuntaviivat alkavat luonnollisesti tarkentua vasta valtuuston alkaessa työnsä, toteaa Markku Monnonen. Hänellä on kuitenkin etukäteen mielessä useita kehittämiskohteita, joita hän toivoo uudessa ohjelmassa esiintyvän.

Ensimmäinen ei ajatuksena ole uusi, päinvastoin. Hanke, jota on kautta aikain yritetty kovin vahvoja keinoja löytämättä.

Se on nuorison saaminen kiinnostumaan ei vain kotiseudustaan, vaan myös sitä kehittävistä kotiseututyöstä. Toivottavasti uudet voimat löytävät uudet eväät, ilma-
piiri nuorison keskuudessa saattaa tällä hetkellä antaa aikaisempaa paremmat lähtökohdat hankkeen onnistumiseen.

Toinen tärkeä hanke on Kotiseutuliiton aloitteellisuus rakennuslain uudistamisessa. Hallituksen puheenjohtaja **Heikki Kukkonen** on siitä puhunut jo nykyisellä valtuustokaudella ja Monnonen puheenjohtajakaudella seura pyysi häntä alustamaankin asiasta Kaksikerran Käräjillä. Työ on kuitenkin kesken.

Erityisesti on kolme näkökohtaa sellaisia, joissa uudistamista tarvitaan.

Ensimmäinen on maaseutumaiseen ympäristöön soveltuva rakentamisen ohjaus. Nykyistä jäykkää järjestelmää joustavampi kaavoituskäytäntö, nimitettäkseen sitä esimerkiksi kyläkaavaksi. Kun kuntarakenne on uudistumassa, jolloin kaupungit sisältävät entistä enemmän myös maaseutumaisia kehitettäviä alueita, kaavajärjestelmän monipuolistaminen on tullut entistäkin välttämättömämmäksi.

Esimerkkinä tästä Monnonen toteaa uuden Salon kaupungin, mutta aiemmatkin kuntaliitokset ovat tuottaneet sa-

mankaltaisia tarpeita, kuten meillä täällä Kaksikerrassa. Seurahan esittikin, että alue muodostettaisiin tällaisen kaavamuodon kokeilualueeksi.

Toinen on nykyisen lain korostama asukkaitten kuuleminen. Kaikkialla on saatu palautetta, että asukaita kyllä kuullaan, mutta ei kuunnella. Siksi myös siihen perustuva kaavoitusprosessin lyhentäminen – vähempien valitusten muodossa – ei myöskään ole toteutunut. Kun ei kuunnella, joudutaan valittamaan. Väärä ratkaisu on nyt vaadittu valitusprosessien karsiminen, sen sijaan on löydetävä keinot kuuntelemiseen ja kuullun ymmärtämiseen.

Kolmas nykyisen lain heikkous ja valitettavasti nimenomaan heikkonnus on aikaisemmin vahvistettujen kaavojen puistoalueitten supistaminen ilman, että vastaavaa uutta osoitettaisiin tilalle.

Turkuseura ja kaupunginosaseurat ovat Turussakin lähes kuukausittain joutu-neet tekemisiin puistoja supistavien kaavamuutosten kanssa, joissa säännöllisesti alueen asukkaat runsain joukoin vastustavat supistuksia. Turhaan.

Toivottavasti Kotiseutuliitto saa liikkeelle tämän ajankohtaisen lakiuudistuksen.

Mutta on Kotiseutuliiton omassakin hallinnossa uudistettavaa. Valtuusto on suhteellisen raskaan prosessin kautta valittu hallintoelin, johon maakunnissa näin valikoituu, usein aika kovankin kilpailun kautta, monipuolista asiantuntemusta omaava joukko. On tuhlausta käyttää tätä joukkoa vain kaksi kertaa vuodessa kokoontuvaan kokoukseen, jossa toisen aiheena ovat lähinnä juoksevat vuosikokousasiat ja toisen sinänsä ansiokkaat kotiseutupäivät, jotka nekin kuitenkin valmistellaan muitten elinten toimesta. On selvää, että valtuusto kokonaisuudessaan on kovin usein koolle kutsuttavaksi suhteellisen raskas elin, mutta kaksi kokousta on kovin niukka ja ennen kaikkea valtuutettuja voitaisiin käyttää nykyistä tehokkaammin Liiton pienissä valmisteluelimissä sekä kehittää heidän tehtäviään Liitosta maakuntiin kulkevinä viestin viejinä.

Tarkasteltaessa kotineuvoksen työ-sarkaa maakuntatasolla on jälleen otollinen erityistilanne. Edellisen valtuutetun **Juhani Kostetin** ja Turkuseuran aloitteesta Turkuun saatiin järjestettäväksi Kotiseutupäivät Turun Kulttuuripääkaupunkivuonna 2011. Kokemus on osoittanut, että suurissa keskuksissa tahtoo päivien järjestäminen jäädä liian vähälle huomiolle kun taas pienissä keskuksissa

se on ykkösasia. Kun Turussa on samaan aikaan kulttuuripääkaupunkivuosi se helposti hautautuu jonnekin muun humun taustalle. Kotiseutupäivien järjestäminen Turussa pohjautui nimenomaan Kulttuuripääkaupunkiuteen. Kotiseutupäivät täytyy, oman organisaationsa valmistelussa, saada kuitenkin näkyvään asemaan myös kulttuuripääkaupunkitapahtumana. Tällä hetkellä kotiseututyöhön liittyvät esitykset eivät juurikaan ole saaneet sijaa säätiön valmisteluissa. Esimerkkinä mainittakoon Turkuseuran esitys Turun oman kielen näkyminen myös kulttuuripääkaupunkiohjelmassa sai käsittämättömän tyylin vastaan oton. Kotiseutupäivä ohjelman niveltämisellä ohjelmaan tilannetta voidaan korjata. Kotiseutuliiiton valtuutettuna ja Turkuseuran varapuheenjohtajana Monnosella on keskeinen asema valvoa ja vaikuttaa, että kaikki loksahaa hyvin paikoilleen.

Kolmas tähän liittyvä asia on liittyä Turkuseuran aluejärjestörooliin. Kotiseutupäivien ohjelmassa kaupungiosaseuroilla voisi olla keskeinen asema esimerkiksi päivien ohjelmaan keskeisesti liittyvien kotiseuturetkien tai -tapahtumien järjestelyssä. Se toisi hyvin esille myös kotiseututyön porrastuneisuutta kuntien sisällä ja valaisisi myös aluejärjestötyön roolia, jonka kehittäminen on muutoinkin Turkuseuran hallinnossa vielä kesken.

Kotiseutuneuvokselle näyttää riittävän virkatyönsä lisäksi varsin runsaasti tehtävää.

45 Em Em4+5 Em Em7 Am

Ritva Nummiora

”On maamies taas pellollaan” - ka au - ran

44 Em Em7 Am Em Em4

by George Sonata. George who?

...muistosävelmän tekijä ja sanoittaja esiin!

kas - voi kor - si uo - mas - saan. Mut tah - to toi - nen o - li her - ran:

Kun George Sonata virittelee Myllykylän Alitalon tuvan hämysssä marraskuun kosteudessa epäviereiseksi mennyttä kitaraansa, kuulijan hetki on odottavan utelias. Minkälainen on tämä tarina ja melodia, jonka sanotaan herättäneen kuulijoissa voimakkaita tunteita jo vuoden 2004 ensijulkaisustaan lähtien?

Samassa soinnut ja Georgen käheä ääni täyttävät tuvan, ”On maamies taas pellollaan, hän auraansa ohjastaa...” ja kuulijan on todettava sama kuin kaikkien kuulijoiden jo aiemmin: hetki on maaginen. Melodia, sanat ja esiintyjän taito kaikki yhdessä nostattavat valtaisan tunnelatauksen.

Mutta kuka on George Sonata ja miksi ja kenelle hän tämän sävellyksensä ja sanoituksensa on aikanaan tehnyt? Pseudonyymin takaa paljastuu Kaksikerran oma poika, **Jyrki Suominen**. Jo lapsuutensa kesät Vapparin Härkösaarella viettänyt Jyrki on nyt asettunut perheineen Naulanmäkeen. Insinöörin työkentän vastapainoksi hän uurastaa vapaa-aikanaan monenlaisen itselleen tärkeän luovuuden parissa. Nuoruusvuosien 70-luvun musiikkikeikkailu on, yrittäjälle vaikeiden lamavuosien jälkeen, vaihtunut aktiivin rooliin Kaksikerran Nuorisoseuran piirissä.

Uudenlaisen luovuuden löytäminen itsestään on tuottanut Jyrkille suurta tyy-

dytystä. Nuorisoseura taas on tuottanut ahkerasti monia hienoja esityksiä. Jyrkin valokuva-arkistosta löytyy kuvia mm. näytelmistä ”Pessi ja Illusia,” ”Juhannustanssit Järvistensaarella” ja ”Vihtorin Harha-askel,” joihin George Sonata tuotti musiikkia oman näyttelijänroolinsa lisäksi.

Tunnelatauksen aiheuttaneen kappa-
leen ”Maamies pellollaan” Jyrki sävelsi ja

sanoitti vaimonsa **Sannan** sedän, 2004 alkuvuodesta menehtyneen Myllykylän Alitalon **Matti Nurmen** muistoksi. Miten soveliasta siis, että tämä laulu ja musiikki sai soida juuri Alitalon tuvassa tänä synkkänä marraskuun päivänä, herättäen uuteen valoon monet muistot menneestä.

Tuvan entinen isäntä, Matti Nurmi, oli muistolleen tehdyn laulunsa kaltainen: itsenäinen oman tiensä kulkija, luonnon ja elämän tarkkailija, joka ei juuri itsestään numeroa tehnyt. Lapsuuden huolettomat veneretket Vapparilla veljien **Pekan** ja **Jukan** kanssa vaihtuivat aikanaan maanviljelijän vakaiksi askeliksi, omien peltojen isännnydeksi. Entisen tarkan ja ahkeran isännän toimista iloitsivat vielä Alitalon uudetkin asukkaat, sillä hienoa, koon mukaan jaoteltua polttopuuta riittää yhä puuhellaan pitämään talven pakkaset loitolla. Kiitos, Matti.

”Maamies pellollaan” voisi muistotekstinä ehkä liittyä yleisemminkin Kaksikerran maanviljelijöihin, toteaa George Sonata ja kirjoittaja on samaa mieltä. He ovat itsenäisiä miehiä, eivät retostelee tai tee numeroa itsestään, mutta ovat aina valmiina auttamaan kun tarvitaan.

Tänä vuonna menehtynyt **Arto Uusikylä** oli myös tällainen saarten perusasukas ja viljelijä. Jyrki Suominen tutustui Artoon Kaksikerran Nuorisoseuran toiminnan yhteydessä, molempien luovia taitoja kun on monissa tilaisuuksissa tarvittu. Taitavat hanuristi Uusikylä ja kitaristi Suominen omaksuivat musiikin tekemisen ohella myös monet näytelmäroolit, kuten esillä olleet riehakkaat kuvat näytelmistä kertoivat. Arto Uusi-

kylä oli sosiaalisena henkilönä aktiivinen jäsen myös Kaksikertaseuran toiminnassa, hoitaen mm aina tarvittaessa tunnollisesti saarten juhlapitotukset ja ollen aivan avainhenkilö Nikkilän myllyn kunnostuksessa. Häntä kaivataan monessa mielessä.

On maamies taas pellollaan

George Sonata

On maamies taas pellollaan.

Hän auraansa ohjastaa.

*On takana kylvöt keväiset,
pian edessä pelлот kultaiset.*

Nyt muistona vaan.

Hän veneensä tuuleen vie.

On pärskeissä onnen tie.

*On vapaus yllä aaltojen,
kun pärskeitä pyyhkiä myhäellen*

Nyt muistona vaan.

*Kun täyttyi aika hetken verran
kasvoi korsi uomassaan.*

Mut tahto toinen oli herran:

*Hetki pieni päällä maan
kuin varpuna vaan.*

*Kun armoille myrskysään
jäi maamiehet keskenään,
he uupuen taakat kotiin toi.*

Ol' sanaton uusi aamunkoi.

Jo muistona vaan.

*On jäänytynyt järven jää
ja pakkänen kimmeltää.*

*Kun hiljaisuus myllyyn laskeutuu
Sen todistaa yksin kuu:*

Maamies poissa on.

On maamies taas pellollaan

George Sonata

On maamies taas pel - lol - laan. Hän au - raan - sa oh - jas - ta.

9 — On ta - ka - na kyl - vöt ke - väi - set, pian e - des - si pel - lot kul - tai -

18 set. Nyt mais - to - na vaan. Hän ve - neen - si

27 tu - leen vie. On pärs - keis - si on - nen tie. On va - pa - us yl - lä

36 aal - to - jen, kun pärs - kei - tä pyyh - kii myhä - el - len. Nyt

45 mais - to - na vaan. Kun täyt - tyi ai - ka au - ran ver - ran

54 kas - voi kor - si uo - mas - saan. Mut tah - to toi - nen o - li her - ran: het - ki

63 pie - ni pääl - lä maan kuin var - pu - na vaan.

*”On jäänyt järven jääja pakkaneen kimmeltää.
Kun hiljaisuus myllyyn laskeutuu sen todistaa
yksin kuu: Maamies poissa on.”*

Tarja Kaskimäki

TERVEYDEKSI!

Me kaikki olemme varmastikin huomanneet, että ikäryhmään katsomatta on varsin yleistä, että koetaan uupumusta ja stressiä. Mikä on se yhteinen tekijä joka lähimenneisyydessä on elämässämme olennaisesti muuttunut?

Vastaus on liikkuminen!

Psykye ja fysiologia ovat saumaton kokonaisuus. Uupuminen, stressi ja unettomuus aiheuttaa fyysisen kehon jännittymistä väsyttäen kehoa. Olet ehkä joskus huomannut pohtivasi miten jokin fyysinen suoritus voi tuntua kohtuuttoman raskaalle ilman että olisit tehnyt mitään kovin merkittävää.

Asia on huomioitu sen ansaitsemalla vakavuudella ja tutkimuksia liikkumisen merkityksestä sairaudesta paranemiseen tai oireiden helpottumiseen on tutkittu mm. kolesteroliarvojen ja kaulavaltimokovettumataudin osalta. Huomioitavaa on että nyt puhutaan liikkumisesta ei välttämättä liikunnasta, jonka monet voivat kokea epämiellyttävänä rankkana ei itselleen sopivana. Liikkuminen sopii ehdottomasti meille kaikille sillä jokainen voi valita hyötyliikkumisen tai mieleisen liikumuodon tai niiden yhdistelemisen. Terveyttä edistävän liikunnan tulee olla matalasykkeistä 90-130 krt/min., mutta pitkäkestoista noin 70 min yhtäjaksoisesti. Matalasykkeiselläliikkumisella me

hapetamme kehoa emme lisää maitohappoja kuormittamaan sitä.

Sykkeiden seuraaminen voi tuntua vieraalta, joten terveystiikkumisen määritelmä voisi olla HIKOILE HENGÄS-TYMÄTTÄ.

Tärkeimpiä liikkumisen tuomia vaikutuksia

- Kehon hapettuminen tervehdyttää soluja
- Stressihormonin määrä alenee
- Kehon huoltomekanismi, hiusverisuonet aktivoituvat ja kehittyvät. Erityisen tärkeää aivoissa ja sisäelimissä.

Meillä itsellämme on valtava mahdollisuus vaikuttaa terveyteemme fysiologisella tasolla ja luoda itsellemme puskuria jaksaa psyykkistä jännitettä paremmin. Ryhdytäänliikkuumaan nauttien hyvällä omallatunnolla tietäen, että se lisää omaa voimavaraamme

”Aloittaminen ei tosin ole mitään pientä, mutta aloitetaan pienestä ”

Sokrates

Pittoreskisti ränsistyneenäkin

BRINKHALL, Kaksikerran todellinen kartano, on turvassa

Gabriel von Bonsdorffin 1793 rakentama Brinkhallin rakennusryhmä ympäristöineen on Suomen arkkitehtuurin keskeisiä muistomerkkejä. Oltuaan pitkään jonkinlaisessa elämän ja kuoleman välisessä horrostilassa, kartano heräsi joitakin vuosia sitten uudelleen eloon. Hengen puhaltaja oli rakentajan sukulainen suoraan alenevassa polvessa Göran von Bonsdorff, suuri kulttuuri- ja rauhantyön idealisti. Hän lunasti kartanon takaisin suvulle ja sitä kautta Suomen Kulttuuriperinnön säätiölle. Tällä teollaan hän pelasti vanhan arvokkaan kulttuurimuistomerkin tulevaisuudelle. Näin tämän arvokkaan kohteen tulevaisuus on turvattu, mutta se ei merkitse sitä, etteikö edelleen olisi runsaasti työtä ja murhetta toimivien ratkaisujen löytämiseksi kartanon pitämisessä elävänä kartanoympäristönä.

Paljon ehti tällä dekadenssiaikana mennä huonoon kuntoon ja kokonaan tuhoutua, joten paljon on korjattavaa ja uudelleen rakennettavaa. Elävänä säilyttäminen merkitsee myös väistämättä toimintaa, jota puolestaan on ohjaamassa runsaasti erilaisia hyvää tarkoittavia säädoksiä. Nämä ovat kuitenkin usein vaikeasti yhteen sovitettavissa vanhan säilyttämisen ja oikean alkuperäisen hengen vaalimisen kanssa.

Bonsdorffien ohella keskeinen huolenkantaaja tämän ja huomispäivän Brinkhallista on Suomen Kulttuuriperinnön säätiön hallituksen puheenjohtaja **Benito Casagrande**. Yrittäessään löytää kartanon oleville ja kunnostettaville tiloille niille sopivaa uutta toimintaa, hän on joutunut jatkuvasti etsimään ratkaisuja nykyisten säädösten toiminnalle asettamiin ehtoihin, joita sellaisenaan ei mitenkään voi soveltaa säilytettävään vanhaan, toiseen tarkoitukseen suunniteltuun rakennuskantaan.

Erilaiset kokoontumistilojen poistumistie-, ilmanvaihto- ja paloturvallisuusmääräykset ovat ymmärrettäviä, mutta säilytettävään vanhaan rakennukseen soveltamisessa vaadittaisiin nykyistä suurempaa joustavuutta hyväksyä samaan päämäärään pyrkiviä kekseliitä muita ratkaisuja, joilla sama turvallisuuspäämäärä voitaisiin vähän poikkeavin keinoin saavuttaa.

Toinen keskeinen kysymys vanhan säilyttämisessä on, mihin tavoitteeseen rakennuksen ulkoasussa pyritään. Pyritäänkö mahdollisimman lähelle alkupe räisasua ja tasoa, millainen se oli syntyvaiheessaan, vai miten pitkälle sallitaan lopputuloksessa jäädä jäljelle elämän tuomat jäljet niin kulumat kuin pienet lisäyksetkin. Casagrande edustaa linjaa,

jossa ”pittoreskin ränsistymisen” leima sallitaan. Tällöin kohde vaikuttaa ikäiseltään tai tekee kuitenkin iäkkään vaikutuksen kun ajan patina on aistittavissa. Sen sijaan uudelleen maalattaessa luontevan ajanpatinan aikaan saaminen on varsin ongelmallista. On kuitenkin myönnettävä, että esimerkiksi matkailukäytön kannalta, esimerkiksi juhlien pitopaikkana on selvästi havaittavissa, että pittoreski ränsistyneisyys jakaa selvästi mielipiteet; toiset kokevat sen ihastuttavan maalauksellisenä romantiikkana, toiset vain huonokuntoisena hoitamattomuutena, eivätkä niin surullisen oloiseen paikkaan halua tulla ainakaan toista kertaa.

Brinkhallin eräs todella mahdollisuuksia omaava käyttö olisi toimia erilaisten, esimerkiksi häätilaisuuksien pitopaikkana, Kaksikerran kirkkohan on erityisen pidetty hääkirkkona ja tällöin sijaintinsa puolesta Brinkhall tarjoaisi ihanteellisen häätalon. Tällä hetkellä koko ja suuremman joukon turvallisuusmääräykset muodostavat käyttöä rajoittavan tekijän. Casagranden haaveissa onkin kunnostaa vanhoista sivurakennuksista lisää talvikäyttöön sopivia tiloja, jolloin majoitus- ja kokoontumistiloja saataisiin lisää. Niistä on myös helpompi saada normit täyttyviä, koska niiden suojeleva vaatimukset eivät ole ihan yhtä tiukkoja kuin päärakennuksen piirissä olevien tilojen.

Vanhan tuhoutuneen navettarakennuksen uudelleenrakentamisesta majoitustiloiksi on myös keskusteltu, mutta siitä on ainakin toistaiseksi luovuttu, pikkutarkan ympäristöilmapiirin varjellun perusteella. Vaikka rakennukselle löytäisikin ympäristö suunnittelullisesti

hyväksyttävän ratkaisun, siihen sijoittuva toiminta saattaisi leimata tilaa ehkä liiaksi kaupalliseen tai helppohintaiseen suuntaan. Navetan ympäristö on nyt perattu ja siihen sopiva kasvusto inventoitu.

Suurin ongelma tällaisen kartanomiljöön elävänä pitämisessä onkin juuri siinä, että toiminnallistaloudellisesti aktiviteettia pitäisi saada lisää talouden tasapainossa pitämiseksi, mutta ennen muuta paikan hengen säilyttäminen sitä voimakkaasti hillitsee. Kun Bonsdorffit ovat voimakkaasti korostaneen hengen säilymistä ja toisaalta heidän nimissään oleva säätiö on merkittävässä asemassa tilan talouden hoidossa, se tällöin merkitsee mieluummin varsin lyhyin askelin etenemistä taloudellisista rasituksista riippumatta.

Kuitenkin kartanon hengenkin kannalta sivurakennuskannan hiljalleen taaphtuva kunnostaminen on myös tuke-
massa vanhan hengen säilyttämistä. On muistettava, että vanhojen kartanoitten elämän syke ei aikaisemmin ollut suinkaan niin hiljainen kuin nyt voi helposti luulla. Työväkeä oli tavattoman runsaasti ja asukkaitten määrä usein varsin suuri ja monipolvinen. Varsinkin nuoren väen osuus oli tällaisessa yhteisössä sangen runsas. Näin ollen nykyinen tila ei tältä osin suinkaan vastaa alkuperäishenkeä. Näin myös hengen palauttaminen vaatisi huomattavaa aktiviteetin lisäystä.

Keskeinen ongelma on Brinkhallin niin ranskalaisen kuin englantilaisenkin puutarhan uudelleen istuttaminen ja vanhan kasvuston palauttaminen. Kartanon tullessa kaupungin haltuun Kaksikertaseura teki aloitteen, että kaupunki, vaikka ei olisikaan vielä pystynyt ratkai-

semaan kartanon tulevaa käyttöä, istutaisi ja kunnostaisi puutarhat välittömästi. Tällöin käytön myöhemmin ratkettua se voisi tapahtua heti valmiissa ympäristössä, koska puitten varttuminen vie vuosia. Kaupungin johto ilmoitti ymmärtävänsä asian. Olimme pyytäneet myös hankkeelle kustannusarvion, joka ei ollut montaa miljoonaa silloista markkaa, joten kustannuksistakaan sen ei olisi pitänyt olla kiinni. Kun kahteen vuosikymmeneen ei mitään ollut tapahtunut, pidimme kartanossa uudelleen Kaksikerran käräjät kaupunginjohtaja **Lepän** aikana. Totesimme, että istuisimme nyt viihtyisässä puistossa, jos aloitteemme silloin olisi toteutettu. Leppä pitikin välttämättömänä, että hanke edes nyt nopeasti toteutetaisiin. Valitettavasti tämänkin hankkeen toteuttaminen jäi häneltä monen muun hyvän hankkeen ohella kesken.

Kun kartano tuli säätiön haltuun, puutarhan istuttaminen tuli taas ajankohtaiseksi. Kerroin tietäväni, että **Jukka Juhanoja** toimi silloin säätiön asiantuntijana kun omenatarhaa ja sen vanhoja lajikkeita selvitettiin. Kysyin miten hanke nyt jaksaa, kun ei vielääkään puutarhaa näy? Kun sain vastaukseksi selvitysten tekemistä ja vähittäin etenemisestä, kysyin, miksi Juhanojan esittämää vaihtoehtoa, että säätiö tekisi hänen kanssaan sopimuksen, jossa yrittäjä hänen johdollaan toteuttaisi puutarhan ja saisi määrävuosiksi sopimuksen saada korjata puutarhan sadon, ei ole edennyt? Säätiöllehän ympäristön palauttaminen on ensisijainen tehtävä ja kuka puutarhaa viljelee, ei samalla tavalla ole säätiön intressissä. Sanoin etten tiedä onko tarjous enää mitenkään esimerkiksi puutarhojen tuotta-

vuuskehityksen vuoksi voimassa, samalla kun kyselin, mihin se mahtoi kaatua?

Keskustelun tässä vaiheessa Casagrande piti hanketta erinomaisena, mutta totesi, ettei tieto ajatuksesta tai sopimusvalmisteluista ollut kiirinyt hänelle asti, tiedonkulku oli jossain vaiheessa katkenut. Kun tieto nyt oli tullut perille, hän totesi, että neuvottelut on kiireellisesti, jos mahdollista, herätettävä uudelleen henkiin.

Keskustelun siirryttyä Kaksikerran yleiskaavoitukseen, hän totesi, että ilmeisesti Brinkhallin osalta pahempia ristiriitoja kaupungin kanssa ei kartanon alueen käytöstä ole. Kartanon suojelutarpeista ja pihapiiriä niin pohjoisessa kuin lännessäkin rajaavien kalliometsikköjen luonnonsuojelunäkökohdista ei kaupungin kanssa ole ollut erimielisyyksiä.

Yhden toiveen hän esitti: pieni niityalue järven rannassa muonamiehen asuntoniemekkeestä itään, olisi kartanon kannalta mielekästä yleiskaavassa merkitä muutaman tontin asuntoaluevarauksena, ikään kuin vakuutuksena kriisien varalta. Paikka olisi sikäli sopiva, että sen ja tien välillä oleva mäki ja metsikkö suojaa sitä näkymästä kartanon suuntaan. Säätiöllä ei ole missään tapauksessa intressissä sen realisoiminen, mutta se merkintä antaisi turvaa pahanpäivän varalle, eikä yleiskaavavarauksena kuitenkaan vielä velvoittaisi säätiötä mihinkään. Samoin meren rannassa Venäjän konsulaatin ja sen naapurin huvilamerkinntä antavat jo vähän samanlaista varaa kun ne muutama vuoden päästä palautuvat takaisin kartanon haltuun.

Myös ranta-alue on vähin erin kunnoutumassa. Uimahuoneen ja laiturin

rakenteet on uusittu niin, että Kakskerta-kirjassa mainittua välitöntä tuhoutumisvaaraa ei enää ole. Seuraavassa vaiheessa on tarkoitus jatkaa uimahuoneen sisustamista ja rannan viimeistelyä.

Tänään näyttää siis siltä, että Brinkhallissa ei ole odotettavissa mitään suuria uusia, näyttäviä avauksia, vaan etenemistä pienin askelin. Kartanon tulevaisuus on näin sekä sen itsensä, että koko Kakskerran kannalta vakaisissa turvallisissa käsissä.

Raimo Narjus

Professori Esko Iisalo

Vuoden 2008 Kakskertalainen

Perinteisen tavan mukaan Kaksikerran Käräjillä viime kesäkuussa nimitettiin taas ”**Vuoden Kakskertalainen**”. Turun keskustassa Puolalanmäen tuntumassa syntyneenä **Esko Iisalo** kuuluu paljasjalkaisiin turkulaisiin. Hän kävi myös koulunsa Turussa, Turun lyseossa ”Ressussa”, jossa kirjoitti myös ylioppilaaksi. Vuodesta 1965 hänestä tuli varsinainen perusturkulainen, joksi voidaan kutsua turkulaisia, joilla on myös kesäasunto Turussa. Esko Iisalo hankki 1965 kesäasunnon Kaksikerran järven rannalta. Näin muodostui varsinainen, pitkälle saman taustaisten perusturkulaisten ryhmä, luokkatoverit Esko Iisalo, **Matti Dahl** ja **Raimo Narjus**. Kaikilla kolmella on yhteistä: Puolalanmäki – Turun Lyseo – Kaksikerta – Myllykylä ja Kaksikertaseuran hallitus, jossa Esko Iisalo toimi myös varapuheenjohtajana ja Narjus puheenjohtajana.

Kouluvuosien jälkeen tiet joksikin aikaa sen verran erkanivat, että Esko Iisalo ja Matti Dahl lukivat lääkäriksi ja Narjus valmistui arkkitehdiksi.

Esko Iisalo toimikin sisätautilääkärinä Turussa 26 vuotta, ollen tänään Kliinisen Farmakologian Emeritus Professori. Turussa onkin suuri joukko nuoria lääkäreitä, jotka kiittelevät Esko Iisaloa tietorikkaana opettajana ja taitavana kasvattajana.

Kolmikosta ainoana järvenrannan asukkina Esko Iisalo piti Kaksikertaseu-

rassa erityisesti huolta Kaksikerran järven ympäristöllisten arvojen säilymisestä. Luokkaiset ovat ne perusteelliset kirjoitukset, joita hän on vuosikaudet laatinut 2X-lehteen. 2X-lehden kirjoittajista hän oli se, jota ei koskaan tarvinnut puhua ympäri kirjoituksen laatimiseen, vaan häneltä oli lähes aina lehden ilmestyessä kirjoitus valmiina, jolle oli vain osoitettava paikka lehdessä.

Korostaakseen suojelutoimien välttämättömyyttä hän oli perustamassa erityistä Kaksikerran Järvensuojeluyhdistystä, toimien myös jonkun aikaa sen puheenjohtajana. Osallistumalla kummankin seuran hallintoon, hän turvasi näitten mahdollisimman tiiviin ja tuloksekkaan yhteistoiminnan. Ehkä tehokkaimpia yksittäisiä aikaansaannoksia järven tilan pelastamiseksi oli ilmapumppujen käyttöönotto järven pohjavesien hapettamiseksi vuodesta 1987 alkaen. Mm. näillä toimenpiteillä onkin pystytty tuloksekkaasti hillitsemään järven leväkasvuston kehitystä.

Vuonna 2001 Turun kaupunki perusti Kaksikerranjärven Neuvottelukunnan, jossa Esko Iisalo on toiminut Kaksikertaseuran edustajana.

Liisa Nummela

Vanhasta ”Förystä” uutta ja kaunista kultasepän vertaassa

Joululähestyminen ja takaraivossa takoo, että tarttis siivota, eikä vaan noita lattioita ja pintoja vaan myös laatikoita, jotta saisi tilaa tavaroille. Turhat pois ja kiertoon, kuten nyt viisaasti kaikkialla julistetaan. Kaapissa kutistuneet ja muutenkin vanhanaikaiset vaatteet on helppo laittaa kiertoon samoin kodinkoneet ja huonekalut ekotorille, mutta entä se pieni föry, johon liittyy enempi vähempi tunnetta ja muistoja. Tarkoitin yksinäisiä korvakoruja, rikkoutuneita rintaneuloja, kivensä menettäneitä sormuksia ja vääntyneitä

hopealusikoita. Voisihan ne myydä romukultana ja -hopeana, mutta kun on ne tunteet ja muistot.

Ei hätää. Vanhoista koruista voi suunnitella uuden, ihan oman mielen mukaisen. Ja jos ei vanha materiaali riitä siihen voi ostaa lisäksi uutta kultaa tai hopeaa. Kaksikertaan on muuttanut reilu vuosi sitten kultaseppä **Nina Laitinen**. Hän on käynyt Lahden kultaseppä koulun ja saanut oppia neljältä eri kultasepän verstaalta oltuaan nyt alalla yli 10 vuotta. Jokainen verstaas on opettanut aina

TPE TURUN PELTI JA ERISTYS OY

Kaikki pellit paikoilleen

Turun Pelti ja Eristys on luotettava ja ammattitaitoinen perheyrittys, joka hallitsee monipuolisesti pelti-, eristys-, alumiini- ja rautarakennetyöt. Yritys on perustettu vuonna 1984 ja se toimii nykyaikaisissa ja hyvinvarustelluissa tiloissa Raision Nuorikkalassa.

Turun Pelti ja Eristys Oy on ollut aina tunnettu joustavuudestaan, toimitusvarmuudestaan ja laadustaan. Noudatamme ISO 9001 -laatujärjestelmästandardia.

Turun Pelti ja Eristys Oy
Vanha Nuorikkalantie 58
21200 RAISIO

www.tpe.fi Puh. (02) 433 9888 Fax (02) 433 9881

VIOSIJUHLAT, SUKUJUHLAT, KOKOUKSET, MAJOITUKSET.
RANTASAUNAT ja UUTUUTENA UIMAHALLI KAHDELLA
SAUNALLA LÄMPIÄVÄT KOKO TALVEN.
TERVETULOA!

Ps. Tervetuloa Tapanintansseihin 26.12. klo 20.00 Tallin Vintille!
Tanssimusiikista vastaa Tauno Huhtalla Band
(ei pääsymaksua)
A oikeudet

WWW.HARJATTULA.FI

uuden taidon käsitellä jalometallia ja luoda uusi kaunis esine täysin perinteisin kultasepän käsityömenetelmin. Nykyään Turussa toimii vain kaksi kultasepän verstaasta, jotka tekevät korut vastaavasti täysin käsityönä alusta asti ja hyödyntävät asiakkaan tuoman materiaalin.

Nina Laitinen on ostanut muutama vuosi sitten vanhan kultasepän verstaan työvälineet voidakseen harrastaa ammatiaan vapaa-aikanaan. Hän on tehnyt ja suunnitellut koruja sukulaisilleen ja ystävilleen ja on nyt valmis laajentamaan harrastustaan myös muiden iloksi. Tämä on nyt mahdollista, kun hän puolisoineen muutti Vapaparintielle, Nauvalahteeseen, reilu vuosi sitten ja on nyt saanut hyvät toimivat tilat verstaalleen. Miten olisi itse suunnitellut kihla- ja vihkisormukset tai vaikkapa joku muu itse suunniteltu

koru puolison tai ystävän ilahduttamiseksi. Vanhojen arvokorujen korjauksia ei myöskään sovi unohtaa. Moni vanha perintökoru voi saada vielä uuden elämän, kun sen kuluneet ja heikoksi menneet kohdat vahvistetaan tai uusitaan.

Koruissa voi elää pitkäkin historia eikä siksi kaikkia sovi sulattaa ja tehdä uusiksi. Siksi on hyvä kysyä asiantuntijalta, mikä on viisasta, korjata vaiko uudistaa kokonaan. Ammattitaitoinen kultaseppä osaa katsoa leimasta paljon sellaista, mitä me tavalliset korujen käyt-

täjät emme näe. Mutta mitään iloa ei ole niistä jo aikansa eläneistä risoista koruista laatikon pohjalla, eikä niitä enää kannatta säästää edes hammaskullaksi mahdollisia tulevia tekehampaita varten. Eihän?

Mitä sitten korun uudistaminen maksaa tai kuinka hinta määritellään. Mitä kaikkea on otettava huomioon. Materiaali määrää jo paljon, esim. hopean työstäminen tulee kalliimmaksi kuin kullan, vaikka maallikko luulisi päinvastoin. Hopeakorua korjattaessa on miltei aina irrotettava kivet korjauksen ajaksi,

koska hopea vaatii koko esineelle saman korkean lämpötilan, jotta sitä voi muokata. Valkokultaa ei taas voi sulattaa kokonaan uudelleen muokattavaksi kuin erikoisolosuhteissa. Käytännössä vanha valkokultakorua käytetään “vaihtorahana” uuteen materiaaliin. Toki valkokultaista korua voi korjata,

muttei tehdä täysin uudeksi. Keltakullan voi käyttää kokonaisuudessaan uudelleen. Sen sulattaminen ja muokkaaminen täysin uuteen uskoon onnistuu hyvin Ninakin verstaassa. Korjattaessa taas vanhaa keltakultakorua riittää korjattavan alueen kuumentaminen eikä kivien irrottamista läheskään aina tarvita. Lisäksi tulee suunnittelu ja mahdollinen lisämateriaali, jotka vaikuttavat hintaan, eli se tulee aina olemaan yhtä yksilöllinen kuin uniikki koru.

YMPÄRISTÖ 2009 KILPAILU

Ensivuoden ympäristökilpailu on jossain määrin aikaisemmista poikkeava. Poikkeavuus ilmenee ensisijaisesti siinä, että kilpailu on kaksivaiheinen ja kaksiosainen.

Ensimmäinen vaihe on itse asiassa jo alkanut. Ensimmäisessä vaiheessa analysoidaan 10 kaksikertalaisen pihan nykyistä käyttöä. On muistettava, että nyt ei ole kysymys pihakilpailusta, jossa etsitään alueen parhaita pihaa, vaan tämän vaiheen tavoitteena on inventoida 10 satunnaisella otannalla valittua pihaa, tarkastella niitten käyttöä erilaisiin tarkoituksiin, arvioida käytön tarkoituksen mukaisuutta, mm. lähtökohtien asiallista hyödyntämistä. Miksi?

Tavoitteena on kerätä aineistoa tulevaa suunnittelua varten, sekä sivutuotteenä tuottaa aineistoa, myös meneillään olevan Turun Pihojen Kätköistä-kirjan tarpeisiin, kirjan, jossa mm. esitellään Pihakilpailuissa aiemmin menestyneitä pihoja ja niitten nykyisiä vaiheita. Koska Kaksikertaseura on hyvin menestynyt näissä kilpailuissa, esillä on todella runsaasti hienoja Kaksikerran ja Satavan pihoja. Ympäristö 2009-kilpailun ensimmäisen vaiheen väliraportti on luovutettava jo helmikuun aikana, jotta sitä ehdittäisiin hyödyntää äsken mainitussa kirjassa.

Toinen vaihe on kaksiosainen

Toisen vaiheen ensimmäisessä osassa, raadin tulisi määritellä ihanne piha, mm.

hyödyntämällä ensimmäisen vaiheen inventointia. Tavoitteena on, mm. kaavoituksen pohjaksi määritellä, mitä hyvän pihan muodostuminen tontilta edellyttää. Mitä ehtoja tontin tulee täyttää, että siitä voidaan arvioida kehittyvän aikaan hyvä piha. Tällaisten suuntaviivojen määrittely edesauttaisi kaavoittajien otamaan huomioon tonttijakoja ja rakennuspaikkoja määritellään nämä hyvän pihan edellytykset. Lähtökohdat eivät toki aina ole ihanteelliset, mutta usein nykyisessä kaavoituksessa ei lähtökohtia ole useinkaan käytetty parhaalla mahdollisella tavalla. Toisinaan mm. yli suurilla tehokkuuksilla on liian usein hyvätkin mahdollisuudet täydellisesti pilattu tai ollaan pilaamassa. Määritellyt ihannepihan ehdot ovat myös auttamassa KO-seuroja lausuntojen valmistelussa. Tämän vuoksi kilpailun tämä osio on erityisen tärkeä.

Toisen vaiheen toinen osa on perinteinen ympäristökilpailu, jossa etsitään alueen parhaita, vetovoimaisimpia piirteitä ja kohteita sekä pyritään etsimään keinoja niitten säilyttämiseksi tai parantamiseksi ja tulevista entistä paremmin tunnetuksi ja sopivalla tavalla hyödynetyksi. Nyt tarkastellaan sekä julkisia, että yksityisiä kohteita, sekä rakennuksia että ympäristöä. Mm. etsitään hyvin säilyneitä vanhoja rakennuksia sekä niitten sopusuhteista uudelleen käyttöä tai jopa niitten taitavaa laajentamista. Usein ongelmia on esiintynyt myös rakennusten saneeraamisessa nykyisiä tarpeita vastaa-

viksi, myös tällaiset onnistuneet kohteet on syytä kaivaa esille. Myös kokonaan uusiakin rakennuksia on syytä tarkastella ja etsiä parhaiten onnistuneet.

Kaikissa kohteissa tulee tarkastella sekä rakennusta, että sen ja ympäristön muodostamaa kokonaisuutta. Tällaisten kohteitten esittelyllä on tarkoitus tuoda esille hyviä esimerkkejä ja korostaa juuri kokonaiskuvan ratkaisevaa merkitystä.

Edelleen tässä osiossa voidaan tuoda esille edelleen myös uusia luonnon vetovoimakohteita, näköalapaikkoja sekä luonto- ja kaupunkipolkuja. Myös edelleen parannuksia kaipaavat ja uhanalaiset kohteet ovat esintälistalla. Myös esitystä seuran omasta panoksesta toivotaan edelleen.

Hyvää menestystä!

Hannu Tenho

Asumis- ja ympäristötoimikunta

Asumis- ja ympäristötoimikunta on kuluneena vuonna keskittynyt osayleiskaavan valmistelun seuraamiseen ja siihen vaikuttamiseen.

Kaavaluonnos hyväksyttiin kaupunginhallituksessa toukokuun lopussa. Hyväksymisen jälkeen osallisilta, mm. Kaks kertaseuralta, pyydettiin luonnoksesta lausunto.

Lausunnossamme todettiin, että Kaks kertaseura pitää osayleiskaavan laatimista myönteisenä ja tarpeellisena, mutta kaava tulee laatia siten, että alueen ominaispiirteet: merellisyys, luonnonläheisyys ja maaseutumaisuus säilyvät. Rakentamisella ei saa tuhota niitä arvoja, joiden vuoksi aluetta nykyisin pidetään houkuttelevana asuinpaikkana.

Lausunnossa korostettiin myös Kaks-

kerran historiaa vanhana saaristopitäjänä, jolla on vuosisatainen luontaiselinkeinoin perustuva, yli kolmestakymmenestä kylästä koostuva yhdyskuntarakenteensa. Kaavaluonnoksessa alueeseen suhtaudutaan kuitenkin kaupungin laitamalla sijaitsevana raakamaana, jonka olemassa olevia historiallisia, yhdyskuntarakenteellisia ja luonnonarvoja ei nähdä.

Kaavan valmistelu jatkuu nyt ympäristö- ja kaavoitusvirastossa kaupunginhallituksen päätöksen ja annettujen lausuntojen pohjalta, ja kaavaehdotus on tulossa lautakuntakäsittelyyn vielä tämän vuoden puolella.

Kaks kertaseuran lausunto on kokonaisuudessaan luettavissa seuran internetsivuilla.

Heli Saari

Ikimuistoinen vihkimistilaisuus Järvistensaaren harmaassa riihikirkossa

Järvistensaaren syyskuisen värikylläisen metsikön kaatosateen liukastamaa metsäpolkua vaeltaa vesibussista rantautunut, iloinen joukko kutsuvieraita. Juhlijoiden jalkineet kastuvat valtavissa vesilätäköissä ja sateenvarjot tarrautuvat tuon tuostakin kiinni värikkäisiin, sateen painamiin oksistoihin. Kulku ei niistä harmeista näytä välittävän, vaan kuuluu iloista rupattelua ja naurun helinää. Metsän siimeksessä saavutaan suurehkon peltoaukean kupeessa kyyhöttävän, vanhan, harmaan, kallellaan olevan riihen luo. Koko joukko hiljenee hämmästyksestä... riihi toimii Maarian seurakunnan kirkkona! Vanhin isosiskoni **Riitta** ja sulhasensa **Seppo** ovat päättäneet mennä vihille täällä Järvistensaaren vaatimattomassa, silti pyhyyttä uhkuvassa riihikirkossa. Paikka on minulle jo tuttu, sillä olen käynyt kesällä rippikouluni täällä toimivalla seurakunnan rippileirillä. Saari on ollut jo vuosia perheemme kesäviettäpaikka. Kesämökkimme sijaitsee samassa saarella, seurakunnan laiturilta kivenheiton matkan päässä sijaitsevan lahdenpoukaman perukalla.

Meidän suuri sukumme ja sulhasen pienempi suku mahdutamme itsem-

me vieri viereen pieneen riihikirkkoon seuraamaan vihkimistä. Riihikirkon säväyttävän askeettisella alttarilla seisovat morsian ja sulhanen sekä vihkimisen toimittava pastori **Esko Thuren**, josta on tämän tilaisuuden jälkeen tuleva perhepappimme sukumme moniin perhetapahtumiin. Pitkät pyhänvalkoiset kynttilät hehkuvat lämpöään ja valaisevat harmonisesti syksyn leimuavan värisillä oksilla koristettuja hirsiseiniä. On harras ja vakaa hetki elämää. Äidiltäni vierähtää kyynel, isälläni on totinen ilme kasvoiltaan, minäkin vakavoidun ja kutsuvieraat hiljenevät hartaaseen tilaisuuteen. Sade piiskoo riihen kattoa ja tuuli ujeltaa nurkissa... Tuntuu, kuin olisimme Jumalan kämmenellä!

Tästä ikimuistettavasta tilaisuudesta on kulunut jo neljäkymmentä vuotta. Mustavalkoiset valokuvat ikimuistoisesta vihkitilaisuudesta riihikirkossa kertovat enemmän kuin tuhat sanaa. Mieleeni tulvahti ihania muistoja suurperheemme monimuotoisista elämän tapahtumista ja useista ihanista yhdessä vietetyistä ajoistamme.

Artikkeli 1960-luvulta, muistelijana osastosihteeri **Heli Saari**.

Heikki Toimi
Historia- ja kotiseututoimikunnan puheenjohtaja

Kakskertatalon historiaa

Ritva Ahola-Riikosen kirjassa Tuhat juttua Kakskerrassa on seuraava Niilo Liespuun kertomus:

”Väinö Savolainen, Kannakselle jääneen Kuusaan kartanon ja Viipurin autokoritehtaan omistaja tuli 1940-luvulla Kolliin kylään. Isäni Otto Liespuu neuvoi ystäväänsä asettumaan vähäksi aikaa aloilleen miettimään, mitä teki si, kun kaikki oli jäänyt Kannakselle. Hän halusi kuitenkin rakentaa talon. He menivät yhdessä katsomaan tonttia. Löytyikin sopiva, nykyisen Kakskertatalon tontti. Paikan nimi on Veivilahti. Sen hän osti ja rakensi talon, jossa asui lähes kymmenen vuotta”.

(Ahola-Riikonen 15, 2000) Väinö Savolaisen talo valmistui vuonna 1945.

Vuonna 1951 Mannerheimin Lastensuojeluliiton Kakskerran osasto osti talon Väinö Savolaiselta. Kauppakirja on päivätty 25. heinäkuuta 1951.

Liitolla oli ennestään Salmelan lähellä oma tontti, joka myytiin. Siitä sekä kolmelta Kakskerran ruotsalaiselta kummikunnalta (Herrydal, Rådal ja Landvätter) saaduilla rahoilla talo sitten ostettiin. Kuukausittain saatiin tavaraa Ruotsista. Tavarat myytiin ja vaatteet lahjoitettiin. Näin saaduilla rahoilla ja vapaaehtoisuudella talosta tehtiin terveystalo, joka sitten lahjoitettiin Kakskerran kunnalle. (Ahola-Riikonen 15, 2000)

Lahjakirja, jolla talo luovutettiin Kakskerran kunnalle on päivätty 24.

toukokuuta 1952. Luovutuskirjan ovat allekirjoittaneet rouva **Ella Anttila** ja kirkkoherra **Yrjö Kiviharju**.

Neuvolan vastaanotto muutti terveystalolle. Tätä ennen neuvola oli toiminut Hennalassa.

Vuosina 1948–1976 Kaks Kerran terveysisarena toiminut **Bertta Kiviharju**, o.s. **Mononen** muutti asumaan uuden terveystalon yläkertaan vuonna 1951 (Ahola-Riikonen 16, 2000).

Bertta Kiviharju muistelee:

”Terveystalossa oli vain lastenneuvola ja siellä oli vastaanottoajat. Terveysisaren vastaanottohuoneessa oli puhelin, että ihmiset voivat soittaa apua tarvittaessaan. Kunnan puolesta minulla oli kulkuneuvona sinertävä Monark-polkupyörä...

Aamulla olin neuvolassa yleensä kymmeneen asti ja sen jälkeen lähdin tarpeen mukaan kotikäynnille. Meillä oli alkuun neljä kertaa vuodessa lastenneuvolassa lääkärin vastaanotto...

(Ahola-Riikonen 16, 2000)

Kakserran liityttyä vuonna 1960 yhteiseen kunnanlääkäripiiriin Liedon, Paatisten, Maarian ja Vahdon kuntien kanssa, myös kunnanlääkäri piti vastaanottojaan terveystalolla. Kaks Kerran kunnanlääkärinä toimi vuodesta 1961 lähtien **Seija Aantaa** ja kouluhammaslääkärinä jo vuodesta 1938 lähtien **Aili Saari**. Kouluhammaslääkäri piti vastaanottoa Turussa. (Karri 1995, 141)

(Ahola-Riikosen kirjassa mainitaan, että jo 1950-luvulla Seija Aantaa oli

jonkun vuoden kunnanlääkärinä).

Terveystalosta tuli Kaks Kerran kunnan toiminnan keskus. Terveystalon tilojen lisäksi sinne sijoitettiin myös kunnan kanslia. Vuonna 1952 perustettiin kunnansihteerin virka, johon valittiin samana vuonna rouva **Ritva Palmunen**. Hän oli jo edellisenä vuonna tullut kunnan palvelukseen hoitamaan kunnan toimistotöitä. Kunnansihteerin tehtäväksi tuli myös kirjanpito. Ritva Palmusen jälkeen kunnansihteeriksi valittiin **Liisa Karttunen** vuonna 1958. Kunta sai terveystalolle oman kokoushuoneen, jossa alettiin pitää kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen sekä useiden lautakuntien kokoukset. Terveystalon kellariin tuli tulenkestävä arkistohuone. Vuonna 1958 sinne siirrettiin Kaks Kerran kunnan arkisto. (Karri 1995, 140)

Kun Kaks Kerran kunta liitettiin Turun kaupunkiin vuoden 1968 alussa, talo siirtyi Turun kaupungin omistukseen.

Vuoden 1985 alussa Kaks Kerran-seura ry ja Kaks Kerran kaksoispiste ry vuokrasivat entisen Kaks Kerran kunnantalon Turun kaupungilta käytettäväksi ”yleishyödylliseen tarkoitukseen kaikille järjestöille ja yhdistyksille”.

Samana vuoden helmikuussa Kaks Kerran-taseura ja Partiolippukunta Kaks Kerran kaksoispiste solmivat yhteistyösopimuksen, jossa entistä Kaks Kerran kunnantaloa nimitettiin Kaks Kerran-taloksi.

Sopimuksen mukaan taloa käytetään pääasiallisesti Kaks Kerran toimivien järjestöjen ja kerhojen kokoontumistilana.

Tilan piha- ja metsäalue teineen sisältyivät Turun kaupungin kanssa tehtyyn vuokrasopimukseen.

Kakskertatalon kiinteistön käyttöä suunnittelemaan ja hoitamaan muodostettiin talotoimikunta, johon molemmat seurat valitsevat vuodeksi kerrallaan kaksi jäsentä. Lisäksi talotoimikuntaan kuuluu taloudenhoitaja. Talotoimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan, joka samalla toimii kiinteistön isännöitsijänä. Isännöitsijänä on toiminut **Outi Kauppi**.

Kun Turun kaupunki on viime vuosina myynyt kiinteistöjään, Kakskertatalokin on ollut myyntilistalla. Ainakin vielä kaupunki omistaa talon. Vuokrasopimus kaupungin kanssa on voimassa ja talo kakskertalaisten käytössä. Tulevaisuus näyttää miten Kakskertatalon käy.

LÄHTEET:

Kirjallisuus:

Ahola-Riikonen, Ritva: Tuhat juttua Kakskerrasta. Muistoja vuosilta 1900-1967. Loimaa 2000.

Karri, Raija: Sadan vuoden itsenäisyys: kunta 1869-1968. Teoksessa Kakskerta 2. Saaret, ihmiset, vaiheet (toim. **Jussi T. Lappalainen**). Jyväskylä 1995.

Narjus, Raimo: Kakskerta I. Kakskertaa kiertämässä eilen ja tänään. Turku 1995.

Arkistolähteet:

Ote kauppakirjasta, jolla Väinö Savolainen myi Veivilahden tilan Mannerheimin lastensuojeluliiton Kakskerran osastolle. Kauppakirja päivätty 25.7.1951.

Ote 7.4.1952 pidetyn Mannerheimliiton Kakskerran osaston yleisen kokouksen pöytäkirjasta.

Ote lahjakirjasta, jolla Mannerheimin Lastensuojeluliiton Kakskerran osasto lahjoitti Veivilahden tilan Kakskerran kunnalle. Lahjakirja päivätty 22.5.1952.

Veivilahden tilan vuokrasopimus Turun kaupungin (vuokranantaja) ja Kakskertaseura ry:n ja Kakskerran Kaksoispiste ry:n (vuokralaiset) välillä 21.1.1985.

Kakskertaseura ry:n ja Partiolippukunta Kakskerran Kaksoispiste ry:n välinen yhteistyösopimus.
Päivätty helmikuussa 1985.

Liisa Nummela

Nautitaan kauniista joulukukista

Suosituimpia joulukukkiamme ovat: joulutähti, hyasintti, tulppaani, amaryllis eli ritarinkukka, atsalea, tulilatva. Niihin suomalaiset sijoittavat noin 107 miljoona euroa kertoo Puutarha ja Kauppa lehti vuoden 2008 marraskuun numerossaan. Kukat ovat todella hyviä joulutunnelman antajia yksinään ja asetelmissa. Useasti kuitenkin tuntuu siltä, että tunnelma lässähtää ennen aikojaan. Amaryllis venyy liikaa vartta ja kaatuu, atsalea on hetkessä loistonsa menettänyt ”korppu”, joulutähti varistaa kaikki lehtensä ja hyasintti makaa pitkin pöytää... Katoavaista on kaikki kauneus, mutta kyllä sitäkin voi vähän hidastaa. Sain luettavakseni Koti ja Puutarhalehden, jossa oli ohjeita joulukukkien hoitoon ja koetan nyt jakaa tätä saamaani tietoa.

Joulutähteä neuvotaan pitämään paketissa puolisen tuntia, jos se on juuri tuotu pakkasesta sisään, siis odota, että lämpötila tasaantuu. Sijoita kukka vedottomaan lämpimään paikkaan ja kastele lämpimällä vedellä maltillisesti, kun multa tuntuu kuivalta. Varo kylmää ja liika märkyyttä sekä kokonaan kuivumista. Lapsi- ja eläinperheissä joulutähteä on myös pidetty vähän kyseenalaisena kasvina, koska sitä on pidetty myrkyllisenä. Nyt olen lukenut sekä Kauppa ja Puutarhalehdestä että Koti ja Puutarhasta, että myrkyllisyys on ollut suuresti liioiteltu, miltei urbaani legenda. Siis pelko pois ja joulutähdet esille, jopa lasten ulottuville.

Hyasintti ja tulppaani taas tykkäävät nukkua viileässä, jolloin ne säilyvät kauemmin. Niiden kastelussa pitää olla maltillinen, varsinkin hyasintin, jottei varsi venyisi liikaa, tosin liika kuivuus saa kukan lakastumaan ennen aikojaan. Jos hyasintti kuitenkin kasvaa liikaa vartta eikä edes sipulin läpi työnnetty tikku pidä sitä enää pystyssä, voi sen hyvin leikata maljakkoon. Kummankin kukan sipulien jälilihoito ja istutus keväällä puutarhaan on todennäköisesti turhaa. Hyasintti voi tehdä pienen kukan, mutta on hyvin epätodennäköistä, että mitään varsinaista silmäniloa enää syntyy.

Amaryllisikin pitää viileistä öistä niin ruukussa kuin leikkokukkanakin. Sitä neuvotaan kastelemaan joka toinen tai kolmas päivä lorauksella vettä. Liika kuivuus saa kukan kuihtumaan ennen aikojaan. Äitini neuvoi minua aina leikkaamaan juuri kukintansa aloittavan varren maljakkoon, jotta se säilyisi kauemmin ja mahdollinen uusi kukkavarso saisi enemmän voimaa kehittyä. Tämä taitaa olla virallisesti oikeaksi todistamaton väite, mutta minulla se on toiminut kohtalaisen hyvin. Jälkihoitamalla Amarylliksen sipulia voi sen saada kukkimaan seuraavanakin vuonna.

Atsalea on minusta haastavin joulunajan kaunottarista. Se pitää viileästä, nuppuvaiheessa sumutuksesta, mutta jo auenneet kukat eivät. Sen aluslautasella ei saa olla vettä, mutta missään nimessä

se ei saa kuivua. Jos sen päästää kuivaksi, vaikka vain puoleksi päiväksi, peli on menetetty ja nuput kuivuvat ja varisevat pois. Kokemusta on. Paras saamani ohje on, että upota kukan ruukku noin kymmeneksi minuutiksi suhteellisen kylmään veteen joka toinen päivä ja valuta niin, ettei vettä jää lillumaan aluslautaselle. Atsaleaa myös kehoitetaan lannoittamaan kukinta-aikana kerran viikossa.

Tulilatva on hoidon suhteen hyvin vaatimaton. Se saa kuivua ja kestää kerralla reilua kastelua. Tavallinen huoneenlämpö on sille ihan hyvä, mutta kannattaa kuitenkin välttää suoraa takan/uunin lämpöä tai patterin porotusta.

Asetelmissa nykyään usein käytettyä vihreää tai koristevärijättyä joulusyypressiä ei pidä päästää kuivumaan. Huoneilman kuivuus voi myös aiheuttaa sen ennenaikaisen kuihtumisen. Sitä on siis hyvä sumutella vedellä ja kastella, jotta multa säilyy tasaisen kosteana. Joulun jälkeen kasvin voi sijoittaa odottamaan kesää valoisaan ja viileään mutta ei suoraan auringon porotukseen ja lannoittaa niukasti. Pakkasten mentyä sen voi istuttaa ulos, mutta talvehtiminen on hyvin epävarmaa.

Kukkakauppiaan hyvä ja tärkeä ohje asetelmien pidossa on, että sijoita kukkakori tai -ruukku aina alusastian päälle, ettei pöytäliina tai pahimmassa tapauksessa pöydän pinta vahingoitu. Vesitiiviitkin korit ja ruukut ”hikoilevat” allensa ja voivat näin tehdä suurtakin vahinkoa.

Joulu tulee, nautitaan siitä ja kaikesta somistuksesta, mitä se tuo tämän pimeyden keskelle. Mutta ei oteta paineita kukkien loiston säilymisestä. Hyvällä

hoidollakin niiden aika on rajallinen. Ne ovat tehtävänsä tehneet, kun ovat antaneet silmäniloa ja auttaneet tunnelman luomisessa. Ei edes hyvin hoidettu joulutähti taida ilahduttaa ketään enää maaliskuussa. Minusta ainakin kaikki joulun tunnelman tuojat ovat menettävät lumonsa jo heti loppiaisien jälkeen ja saavat väistyä. Minä alan odottaa silloin jo kevättä!

Saarten omat yrittäjät:

Keitä te olette ja mitä tarjoatte?

Saartemme väkiluku lisääntyy reipasta tahtia. Vaikka osalle uudisasukkaista ympäristö ja ihmiset ovat tuttuja, ehkä kesäasukas- vuosien ajoilta, suuri osa uusista perheistä lienee täysin tietämättömiä kaikesta siitä hyvästä palvelusta ja avusta mitä oma lähiympäristö tarjoaa.

Toimituksen oma lähiympäristö mm, pikaselvityksen pohjalta, tarjoaa häkellyttävän määrän tietoa, taitoa, materiaalia ja palveluja. On sähköalan osaajia, kalastaja, traktori peräkärryineen erilaisiin kuljetustehtäviin, tien kunnossapitopalvelua, puutavaran pienimuotoista myyntiä, arkkitehti- ja maisemasuunnittelua, konservointineuvontaa, veneen nosto- ja laskupalvelua, korunvalmistusta, kukkasidontaa, taxipalvelua...

Tämäkin lienee vasta raapaisu pinnalta. Toimituksen toive onkin, että saisimme kartoitettua kaiken sen osaamisen mitä saarillamme on, kaikkien yhteiseksi hyväksi.

Ettei tarvitsis' mennä merta edemmäs kalaan.

Tällaiset tiedot riittävät ja ne voi toimittaa paperisena Satava kyläkaupan edustan postilaatikkoon tai lähettää esim. sähköpostilla toimitussihteerille,
liisa.nummela@pp1.inet.fi

Palvelukartoitus 12.12.08

Yritys / Henkilö

Osoite ja / tai puhelin

Mitä palvelua / taitoa / tietoa tarjolla

Mitä muuta haluaisitte kertoa tai tietää saartemme tarjonnasta?

Saarelaisten oma apteekki palvelee

Avoinna:
ma-pe 9-19
la 9-15
Sunnuntaisin suljettu

**HIRVENSALON
APTEEKKI**

Pitkävellonkatu 2
Moikoisten liikekeskus
20900 Turku
Puh. (02) 284 4666
Fax. (02) 284 4669

2X - LEHTI

Julkaisija: Kakskertaseura ry

Toimitus:

päätoimittaja

Raimo Narjus

email raimo.narjus@netti.fi

Liisa Nummela

toimitussihteeri

email liisa.nummela@pp1.inet.fi

Ritva Nummiora

email ritva.nummiora@turku.fi

kakskertaseura@kakskertaseura.fi

www.kakskertaseura.fi

Lehden ulkoasu ja taitto: Päivi Satto, Karhukopio Oy
Painopaikka: Karhukopio Oy, 2008

Nyt Kakskertaseuran jäseneksi!

Seuran varsinaiseksi jäseniksi pääsee toimialueellamme joko vakinaisesti tai osan vuotta asuva tai työskentelevä henkilö tai muutkin seuran tarkoituksensa hyväksyvät henkilöt, jotka seuran hallitus hyväksyy.

Jäsenmaksu on 17 euroa vuodessa perheen pääjäseneltä ja muilta jäseniltä 3 euroa/jäsen. Kannatusjäsenmaksu on 85 euroa. Jäsenetuna tulet saamaan 2X -lehden. Postitamme myös säännöllisesti jäsentiedotteita informoidaksemme jäseniämme ajankohtaisista asioista.

Olemme yhdistyksenä Turun Pientalojen Keskusjärjestön ry:n (TPK:n) jäsenyhdistys, jonka neuvottelemat jäsenedut kuuluvat myös Kakskertaseuran jäsenille. TPK on neuvotellut mm. sähkösopimuksen Turku Energian kanssa. Sähkösopimuslomakkeita saa tilata osoitteesta kakskertaseura@kakskertaseura.fi (sopimus edellyttää jäsenmaksun suorittamista).

Ilmoittaudu jäseneksi täyttämällä alla oleva lomake. Lomakkeen voit lähettää hallituksen jäsenille tai jättää Satavan kyläkaupan ulkoseinässä olevan Kakskertaseuran postilaatikkoon. Myös kotisivuillamme www.kakskertaseura.fi voit liittyä jäseneksi.

LIITYN JÄSENEKSI

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero- ja toimipaikka _____

Puh. koti _____ työ _____ kesä _____ muu _____

Sähköpostiosoite _____

Perheen lisjäsenet _____

Jos olet kesäasukas, missä saarella asut? _____

KAASKERTASEURA RY:N HALLITUS 2009

MIRJA KOIVUNALHO, puheenjohtaja

Laaksluomantie 8
20960 Turku

koti 258 8376 fax 258 8872
työ 238 1070
gsm 040 579 4322
email mirja.koivunalho@kolumbus.fi

TINA MÄKELÄ, varapuheenjohtaja

Kakserrankirkkotie 14
20960 Turku

koti 258 8581 gsm 040 747 0135
fax 258 8540
email tina.makela@pp.inet.fi

KAARIN KURRI

Heikkilänkatu 7 as 5
20100 Turku

koti 253 6164
gsm 040 825 2730
email kaskertaseura@kaskertaseura.fi

SARI LAAKSO

Kollimetsäntie
20960 Turku

koti 258 8488
gsm 050 382 8885
email sari.laakso@pp2.inet.fi

JAANA MAJATIE

Höyttistenrannantie 23
20960 Turku

koti 258 8900
gsm 045 673 3939
email jaana.majatie@kaskertaseura.fi

LIISA NUMMELA

Korterannantie 55
20960 Turku

gsm 050 555 8628
email liisa.nummela@pp1.inet.fi

JARMO SUOMINEN

Eristäjänmutka 9a
20320 Turku

koti 239 5050
gsm 0400 527 703
email jarmo.suominen@pp3.inet.fi

HANNU TENHO

Apajantie 24
2096 Turku

työ 258 8600
gsm 040 7289 186
email ark.tenho@pp.inet.fi

HEIKKI TOIMI

Tiilitehtaankatu 19
20360 Turku

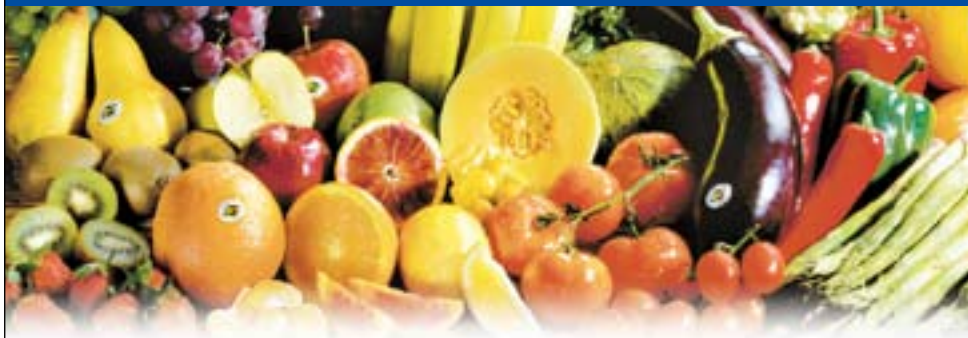
koti 253 9030 gsm 040 706 1762
työ 020 748 8607 keskus 020 748 8600
email heikki.toimi@harjattula.fi

PIRKKO VARJONEN

Vapparantie 858
20960 Turku

koti 258 7828 gsm 040 727 8882
email pirkko.varjonen@turku.fi

Tavallista parempi Ruokakauppa

Samassa kiinteistössä kanssamme palvelevat myös

Vanha Kaksikerrantie 1, puh. 020 751 3860
ark. 7-21, la 7-18, (su 12-21)

Valmistan asiakkaan toiveiden mukaisesti kihlasormukset,
vihkisormukset ja uniikit korut käsityönä.
Korjaan ja uudistan myös vanhoja korujasi.

Arvostan vanhaa käsityöperinnettä.

Voit itse suunnitella korun
ja tuoda ideaasi valmistetta-
vaksi tai voimme yhdessä
suunnitella ja ideoida korut
elämäsi tärkeisiin hetkiin.

OTA YHTEYTTÄ! MA-PE 18-21, LA 9-18

Nina Laitinen, puh. 040 504 7011, Vapparintie 61, 20960 Turku (Kaksikerta)

Joulumieltä. Valoa. Lämpöä.

Kiitos kuluneesta vuodesta ja energistä uutta vuotta 2009!

Tänä vuonna osoitamme joulumuistamisvarat vähävaraisille lapsiperheille Mannerheimin Lastensuojeluliiton ja Punaisen Ristin Hyvä Joulumieli –keräyksen välityksellä.